

SADRŽAJ

PREGOVOR

1

OPŠTI DEO

5

1. POJAM FINANSIJSKOG MENADŽMENTA	5
2. PREDMET FINANSIJSKOG MENADŽMENTA	7
3. ULOGA FINANSIJA U PROCESU REPRODUKCIJE	8
4. FINANSIJSKI SISTEM PREDUZEĆA	10
5. UTICAJ CENA NA FINANSIJSKI MENADŽMENT	11
6. FINANSIJSKI CILJEVI PREDUZEĆA	12
6.1. Glavni finansijski cilj preduzeća	12
6.2. Sporedni finansijski ciljevi preduzeća	14
7. ORGANIZACIJA FINANSIJSKOG MENADŽMENTA	16
8. KLASIFIKACIJA ODLUKA FINANSIJSKOG MENADŽMENTA	17
9. SUPROTNOST INTERESA I CILJEVA U AKCIONARSKOM DRUŠTVU ...	20
10. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM SREDSTVIMA PREDUZEĆA	20
10.1. Finansijsko upravljanje obrtnim sredstvima	21
10.2. Upravljanje novcem	22
10.3. Upravljanje zalihama	26
11. FINANSIJSKO PROGNOZIRANJE I PROGRAMIRANJE	27
12. FINANSIJSKO PLANIRANJE	30
12.1. Pojam finansijskog planiranja	30
12.2. Svodno finansijsko planiranje	31
12.3. Plan bilansa uspeha	32
12.4. Plan bilansa stanja	33
12.5. Planiranje novčanih tokova – gotovine	34
13. FINANSIJSKA ANALIZA	36
13.1. Pojam i etape finansijske analize	36
13.2. Zadaci i ciljevi finansijske analize	38
14. FINANSIJSKA KONTROLA	40

15. EVIDENCIJE I INFORMACIJE	41
16. RIZIK I LEVERIDŽ	42

PRVI DEO

PORESKI SISTEM I PORESKA POLITIKA

1. POJAM PORESKOG SISTEMA	45
2. POJAM I CILJEVI PORESKE POLITIKE	47
3. KLASIFIKACIJA POREZA	49
3.1. <i>Neposredni (direktni) i posredni (indirektni) porezi</i>	49
3.2. <i>Subjektni i objektni porezi</i>	50
3.3. <i>Analitički i sintetički porezi</i>	51
3.4. <i>Ad valorem i specifični porezi</i>	51
3.5. <i>Redovni i vanredni porezi</i>	52
3.6. <i>Porezi u novcu i naturi</i>	52
4. PORESKI SISTEM U NAŠOJ ZEMLJI	52
5. OSNOVNI ELEMENTI OPOREZIVANJA	54
5.1. <i>Poreski obveznik</i>	54
5.2. <i>Predmet oporezivanja</i>	56
5.3. <i>Poreska osnovica</i>	57
5.4. <i>Poreska stopa</i>	58
5.5. <i>Poreske olakšice</i>	61
6. NAČELA OPOREZIVANJA	62
6.1. <i>Finansijsko-politička poreska načela</i>	63
6.1.1. <i>Princip izdašnosti</i>	63
6.1.2. <i>Princip elastičnosti</i>	63
6.2. <i>Ekonomska poreska načela</i>	64
6.2.1. <i>Princip efikasnosti</i>	64
6.2.2. <i>Princip umerenosti poreskog opterećenja</i>	65
6.2.3. <i>Princip izbora poreskog izvora</i>	67
6.2.4. <i>Princip fleksibilnosti</i>	67
6.2.5. <i>Princip stabilnosti poreskog sistema</i>	68
6.2.6. <i>Princip identiteta poreskog destinataru i nosioca poreskog tereta</i>	68
6.3. <i>Socijalno-politička poreska načela</i>	69
6.4. <i>Finansijsko-administrativna poreska načela</i>	70
6.4.1. <i>Princip zakonitosti poreza</i>	70
6.4.2. <i>Princip minimalizacije administrativnih troškova i princip minimalizacije troškova plaćanja poreza</i>	71
7. VRSTE POREZA	73
7.1. <i>Porez na dobit preduzeća</i>	73

7.2. Porez na promet	78
7.3. Porez na dodatu vrednost	81
7.4. Akcize	87
7.5. Doprinosi	89
8. EVAZIJA POREZA	90
DRUGI DEO	
FINANSIJSKA TRŽIŠTA	95
1. POJAM FINANSIJSKIH TRŽIŠTA	95
2. KARAKTERISTIKE SAVREMENIH FINANSIJSKIH TRŽIŠTA	97
3. ELEMENTI FINANSIJSKO-TRŽIŠNOG SISTEMA	98
3.1. <i>Finansijska štednja</i>	98
3.2. <i>Finansijska aktiva</i>	100
3.3. <i>Finansijske institucije</i>	102
3.3.1. <i>Pojam i vrste finansijskih institucija</i>	102
3.3.2. <i>Centralna banka</i>	103
3.3.3. <i>Depozitne finansijske institucije</i>	107
3.3.4. <i>Nedepozitne finansijske institucije</i>	109
3.3.5. <i>Berze</i>	110
3.3.6. <i>Berzanski posrednici</i>	116
4. VRSTE FINANSIJSKIH TRŽIŠTA	117
4.1. <i>Tržište novca</i>	117
4.2. <i>Tržište kapitala</i>	120
4.3. <i>Dvizno tržište</i>	122
TREĆI DEO	
FINANSIRANJE PREDUZEĆA	125
GLAVA I	
OSNOVE FINANSIRANJA PREDUZEĆA	125
1. POJAM FINANSIRANJA	125
2. VRSTE FINANSIRANJA	127
3. ODNOS KRATKOROČNOG I DUGOROČNOG FINANSIRANJA	128
4. NAČELA FINANSIRANJA	129
4.1. <i>Načelo sigurnosti finansiranja</i>	129
4.2. <i>Načelo stabilnosti finansiranja</i>	130
4.3. <i>Načelo likvidnosti</i>	131
4.4. <i>Načelo solventnosti</i>	132

4.5. Načelo rentabilnosti	133
4.6. Načelo fleksibilnosti	134
4.7. Načelo rizika finansiranja	135
4.8. Načelo povoljne slike finansiranja	136
4.9. Načelo nezavisnosti finansiranja	137
5. PRAVILA FINANSIRANJA	138
5.1. Horizontalna pravila finansiranja	138
5.1.1. Zlatno bankarsko pravilo	139
5.1.2. Zlatna bilansna pravila	141
5.1.3. Finansiranje najdugoročnijih ulaganja	142
5.1.4. Finansiranje kratkoročnih ulaganja	144
5.2. Vertikalna pravila finansiranja	144
5.2.1. Odnos sopstvenih i tuđih izvora finansiranja (Pravilo 1:1)	144
5.2.2. Odnos osnovnog i rezervnog kapitala	146
5.3. Ostala pravila finansiranja	146
5.3.1. Pravilo finansiranja 2:1 ("current-ratio", "bankers-ratio")	146
5.3.2. Pravilo finansiranja 1:1 ("acid-test")	147
5.3.3. Pravilo o odnosu novca i kratkoročnih izvora	147
6. VREMENSKA VREDNOST NOVCA	148
GLAVA II	
KRA TKOROČNO FINANSIRANJE	151
1. KRA TKOROČNO NEOSIGURANO FINANSIRANJE	151
1.1. Finansiranje dobavljačkim kreditom	151
1.2. Finansiranje sopstvenim menicama	153
1.3. Finansiranje akceptnim nalogom	154
1.4. Finansiranje vremenskim razgraničenjima	155
1.5. Finansiranje kratkoročnim kreditima sa tržišta novca	156
1.5.1. Finansiranje emisijom komercijalnih zapisa	156
1.5.2. Finansiranje bankarskim akceptnim kreditom	157
1.6. Finansiranje neosiguranim bankarskim kreditima	157
2. KRA TKOROČNO OSIGURANO FINANSIRANJE	159
2.1. Pojam kratkoročnog osiguranog finansiranja	159
2.2. Finansiranje putem faktoringa	160
2.3. Lombardni kredit	160
2.4. Kredit po tekućem računu	161
3. TROŠKOVI KRA TKOROČNOG FINANSIRANJA	162

GLAVA III	165
SREDNJOROČNO FINANSIRANJE	165
1.1. FINANSIRANJE SREDNJOROČNIM KREDITIMA	165
1.2. FINANSIRANJE LIZINGOM	167
1.3. FINANSIRANJE FRANŠIZINGOM	169
GLAVA IV	171
DUGOROČNO FINANSIRANJE	171
1.1. FINANSIRANJE EMISIJOJ AKCIJA	171
1.1.1. <i>Finansiranje emisijom redovnih akcija</i>	172
1.1.2. <i>Finansiranje emisijom prioritetnih akcija</i>	174
1.1.3. <i>Troškovi finansiranja emisijom akcija</i>	175
1.1.4. <i>Otkup sopstvenih akcija</i>	177
1.2. FINANSIRANJE EMISIJOJ OBVEZNICA	179
1.2.1. <i>Pojam, prednosti i nedostaci finansiranja emisijom obveznica</i>	179
1.2.2. <i>Troškovi finansiranja emisijom obveznica</i>	181
1.3. FINANSIRANJE OPCIJAMA	182
1.4. FINANSIRANJE EMISIJOJ VARANATA	183
1.5. FINANSIRANJE DUGOROČNIM KREDITIMA	184
1.5.1. <i>Pojam, prednosti i nedostaci finansiranja dugoročnim kreditima</i>	184
1.5.2. <i>Dugoročni krediti za finansiranje ulaganja u osnovna i stalna obrtna sredstva</i>	186
GLAVA V	189
POSEBNI OBLICI FINANSIRANJA	189
1.1. FINANSIRANJE IZ FINANSIJSKOG REZULTATA	189
1.1.1. <i>Politika dividendi</i>	189
1.1.2. <i>Finansiranje iz zadržanog dobitka</i>	191
1.2. FINANSIRANJE IZ REZERV	193
1.2.1. <i>Finansiranje iz otvorenih rezervi</i>	193
1.2.2. <i>Finansiranje iz skrivenih rezervi</i>	196
1.3. FINANSIRANJE IZ AMORTIZACIJE	198
1.3.1. <i>Uticaj amortizacije na finansijski rezultat preduzeća</i>	198
1.3.2. <i>Uticaj amortizacije na novčane tokove i finansiranje</i>	200
GLAVA VI	203
SOLVENTNOST PREDUZEĆA	203
1.1. ODRŽAVANJE OPTIMALNE SOLVENTNOSTI PREDUZEĆA	203
1.1.1. <i>Pozitivna bilansna neravnoteža</i>	203

1.2. Pozitivan finansijski rezultat	204
1.3. Pozitivan novčani tok	205
2. MERE POLITIKE SOLVENTNOSTI PREDUZEĆA	208
2.1. Mere za povećanje novčanih primanja	208
2.2. Mere za smanjenje novčanih izdataka	211
2.3. Kriterijumi za izbor mera politike solventnosti	212
3. INSOLVENTNOST	214
3.1. Unutrašnji uzroci insolventnosti preduzeća	214
3.1.1. Finansijska neravnoteža u bilansu stanja	215
3.1.2. Finansijska neravnoteža u bilansu uspeha	219
3.1.3. Finansijska neravnoteža novčanih tokova	221
3.1.4. Raspodela finansijskog rezultata	222
3.2. Spoljni uzroci insolventnosti	222
3.2.1. Monetarna politika centralne banke	222
3.2.2. Kreditna politika poslovnih banaka	223
3.2.3. Platni promet	223
3.2.4. Primarna i sekundarna raspodela novca	224
3.2.5. Državni budžet i drugi budžeti	225
3.2.6. Aktivnost državnih organa	225
3.2.7. Inflacija	225
3.2.8. Ostali spoljni uzroci insolventnosti	226
DEO ČETVRTI	
FINANSIJSKI POLOŽAJ PREDUZEĆA	227
1. FINANSIJSKO IZVEŠTAVANJE	227
1.1. Izveštajni bilansi	229
1.1.1. Bilans stanja	230
1.1.2. Bilans uspeha	231
1.2. Izveštaj o tokovima gotovine	231
2. ANALIZA BILANSA PREDUZEĆA	234
3. INFORMACIONA OSNOVA UTVRĐIVANJA	
FINANSIJSKOG POLOŽAJA	236
3.1. Racio brojevi	236
3.2. Neto obrtni fond	242
3. CASH FLOW	244